

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Petra Hlušíka a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobkyně: **T. T. N.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2014, č. j. CPR-12970-6/ČJ-2014-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 27. 2. 2015, č. j. 50 A 10/2014 – 59,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a průběh předchozích řízení

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích (dále též jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované, (dále též jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaná v něm zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a to Policie České republiky, ze dne 11. 7. 2014, jímž bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 téhož zákona, přičemž doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 5 let. Policie ČR při kontrole dne 2. 4. 2014 zjistila, že poslední oprávněný pobyt stěžovatelky na území České republiky trval na základě pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění do dne 10. 3. 2014. Již předtím stěžovatelka opakovaně porušovala povinnost pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a vízem dle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců a pro porušení této povinnosti s ní byla vedena tři řízení o správním vyhoštění. V pořadí poslední řízení o správním vyhoštění bylo ukončeno rozhodnutím žalované o správním vyhoštění ze dne 7. 11. 2013, č. j. CPR-12413-1/ČJ-2013-930310-V237, kterým bylo k odvolání stěžovatelky potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 20. 8. 2013, č. j. KRPE-66898-42/ČJ-2013-170022-SV, na základě kterého bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění s dobou, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 1 roku.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu, v rámci které namítla, že dle oznámení o zahájení řízení z 2. 4. 2014 bylo toto zahájeno toliko s odkazem na § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, čímž se žalovaná měla dopustit porušení zásady legitimního očekávání stěžovatelky, pokud meritorní rozhodnutí o správním vyhoštění je stavěno též na odkazu na § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 cit. zákona stanovující širší sazbu pro uložení doby zákazu vstupu na území EU. Dále stěžovatelka namítla, že žalovaná nedostatečně posoudila přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud jde o zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelky, dostatečně nezohlednila zdravotní stav stěžovatelky a spokojila se s konstatováním, že tato je schopna vycestovat a v neposlední řadě nesprávně zjistila dobu pobytu stěžovatelky bez platného oprávnění k pobytu. Krajský soud napadeným rozsudkem žalobu stěžovatelky zamítl, přičemž se neztotožnil s názorem stěžovatelky stran porušení zásady legitimního očekávání, neboť oznámení o zahájení řízení obsahovalo vymezení předmětu řízení s citací právních předpisů, načež stěžovatelku za přítomnosti jejího advokáta opětovně poučil o tom, jakého jednání se měla dopustit a jak toto jednání je kvalifikováno po právní stránce s poučením o možnosti uložení správního vyhoštění až na 5 let. Co se týče námitky nesprávně zjištěné doby pobytu stěžovatelky bez platného oprávnění k pobytu, tuto námitku krajský soud odmítl s tím, že žalovaná při posouzení vycházela ze skutečností pro stěžovatelku příznivějších, přičemž účelem soudního přezkumu je účinná ochrana veřejných subjektivních práv; zrušení rozhodnutí žalované by nemohlo stěžovatelce přinést příznivější rozhodnutí. Dle krajského soudu žalovaná také dostatečně posoudila přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud jde o dopady vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky a s jednotlivými zjištěními se náležitě vypořádala. S těmito zjištěními se krajský soud ztotožnil a v napadeném rozsudku na ně výslovně odkázal, přičemž dle soudu nebyly zjištěny a naplněny výjimečné okolnosti svědčící pro jiný závěr; děti stěžovatelky jsou již zletilé, ekonomicky nejsou na stěžovatelce závislé, stěžovatelka nemá v ČR žádný příjem, žádné pracovníprávní ani obchodní závazky, její zdravotní stav umožňuje vycestování. Ve Vietnamu má rodiče, zná jazyk i kulturu a je možná její reintegrace.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Postup soudu vedoucí k zamítavému rozhodnutí považuje za nezákonný, když soud předně nedostatečně přezkoumal činnost správních orgánů, které nevycházely ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci a navíc sám zatížil své rozhodnutí nezákonností, pokud své rozhodnutí přesvědčivě nezdůvodnil. Napadený rozsudek tak považuje za nepřezkoumatelný. Dle stěžovatelky byl ve správním řízení zásadním způsobem porušen § 3 správního řádu, podle něhož byl správní orgán bez jakýchkoli návrhů povinen zjistit všechny okolnosti případu. Vydaná rozhodnutí správních orgánů považuje stěžovatelka za nepřezkoumatelná; správní orgány vydaly rozhodnutí o správním vyhoštění, které je zcela nepřiměřené důvodům vedoucím k jeho vydání a nepřípustně zasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Stěžovatelka odkázala na ustanovení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zaručující každému bez rozdílu právo na respektování soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Ačkoliv pobyt bez platného oprávnění není správný, neporušuje stěžovatelka zájmy státu a je na místě zohlednit zájem na ochraně soukromého a rodinného života stěžovatelky. V řízení nebyl zohledněn zdravotní stav stěžovatelky, který by se v případě přesunu do Vietnamu mohl zásadním způsobem zhoršit. Soud porušil své přezkumné povinnosti, když zcela nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, jelikož vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně vypořádal námitky uplatněné v žalobě a nezabýval se náležitě ani skutečným stavem věci. Zejména v otázce přezkumu zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky soud odkázal na rozhodnutí správních orgánů, které považuje v tomto ohledu za dostatečné, ačkoliv právě proti nedostatečnosti odůvodnění správních rozhodnutí stěžovatelka brojila již v podané žalobě.

[4] Současně s kasační stížností stěžovatelka navrhla přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti ve smyslu § 107 odst. 1 s. ř. s. Soud tomuto usnesením ze dne 30. 4. 2015, č. j. 1 Azs 69/2015 – 29 vyhověl.

[5] Žalovaná ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti zcela odkázala na shromážděný spisový materiál.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud po posouzení formálních náležitostí kasační stížnosti dospěl k závěru, že tato je podána včas a osobou k tomu oprávněnou, přičemž směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je kasační stížnost přípustná; stěžovatelka je zastoupena advokátem.

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Pokud stěžovatelka namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť se soud nedostatečně vypořádal s žalobními námitkami, zejména pak v oblasti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky, neboť soud odkázal na rozhodnutí správních orgánů, je třeba uvést následující. Jistě lze souhlasit se stěžovatelkou, že je nutno trvat na povinnosti soudů řádně zdůvodnit svá rozhodnutí, neboť případná absence řádného odůvodnění rozsudku by vedla k jeho nepřezkoumatelnosti a takové rozhodnutí by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces (srov. např. též stěžovatelkou citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97). Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130 vyložil, že *„[j]e-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“* Nedostatkem důvodů rozhodnutí přitom nelze rozumět pouze dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS.).

[9] Aby se soud mohl náležitě vypořádat s námitkou stěžovatelky, je nutno se předně zabývat postupem správních orgánů, vedoucím k vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Ze správního spisu vyplývá, že správní orgány zjišťovaly všechny okolnosti potřebné pro náležité posouzení případu, přičemž vycházely i z listinných důkazů v předchozích řízeních o správním vyhoštění stěžovatelky. Pečlivě zabývaly zejména také zdravotním stavem stěžovatelky a případné překážky vycestování z toho plynoucí, když vycházely také z aktuálního stavu stěžovatelky sledovaného lékařem v zařízení pro zajištění cizinců a s ohledem na předcházející správní řízení, v rámci kterých byl zdravotní stav stěžovatelky opakovaně zjišťován, dospěly k závěru, že zdravotní stav stěžovatelky vycestování nebrání. Zjišťovaly okolnosti podstatné pro posouzení zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky, když jednak vycházely z listinných důkazů z předchozích správních řízení a jednak také vyzvaly manžela stěžovatelky k vyjádření se k vedení řízení a k podkladům pro rozhodnutí, přičemž tento se ve věci nikterak nevyjádřil. Správní orgány uvážily, a shodně pak soud, že děti stěžovatelky jsou již zletilé a na stěžovatelce zcela nezávislé, v ČR pobývají na základně platného povolení k trvalému pobytu občana třetího státu. Vazby stěžovatelky na Vietnam nejsou zcela vymizelé, neboť tam má rodiče a pouhá její neochota vycestovat nevyklučuje zpětnou integraci; rovněž neuvedla žádný politický, náboženský či jinak závažný důvod, který by jí bránil návratu do Vietnamu. Její manžel i děti mají svobodnou volbu následovat ji do Vietnamu. V tomto směru vyšly i ze závěrů závazného stanoviska Ministerstva vnitra, jež pokládá vycestování stěžovatelky za možné. Zabránění neoprávněnému pobytu cizinců na území České republiky a opakovanému porušování právních předpisů považovaly za legitimní cíl, který

je oprávněně zasáhnout do práva na respektování soukromého a rodinného života stěžovatelky. Vzhledem k výše uvedenému správní orgány neshledaly důsledek rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřeným.

[10] Co se týče otázky posouzení zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky, vychází Nejvyšší správní soud z následujících úvah. Jak vyplývá z § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince. Podle § 174a téhož zákona správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem. V případech, v nichž jde o posouzení otázky možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života cizince v důsledku jeho nuceného vycestování, je dále třeba vycházet z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Judikatura ESLP za rodinu ve smyslu čl. 8 Úmluvy považuje v první řadě vztah mezi manželi a mezi rodiči a nezletilými dětmi. Rodinný život zahrnuje i vztahy mezi dalšími příbuznými, u těchto vztahů však již existence rodinného života není předpokládána, ale bude záviset na všech okolnostech případu, zda mezi osobami existují skutečně „blízké osobní vazby“ (srov. Kmec, J. et al. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 872-873; dále jen „Komentář k Úmluvě“). Ve věcech vyhoštění pak Evropský soud pro lidská práva zaujímá ještě užší pohled na existenci rodinného života. Zde je omezen zpravidla na „jádro rodiny“ (věc *Slivenko proti Lotyšsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 9. 10. 2003, č. 48321/99, § 94). Například ve věci *A. W. Khan proti Spojenému království* (rozsudek ze dne 12. 1. 2010, č. 47486/06, § 32) Evropský soud pro lidská práva neuznal existenci rodinného života mezi dospělým dítětem a jeho rodiči z důvodu neprokázání „dostatečné míry závislosti“. Širší pojem oproti „rodinnému životu“ představuje „soukromý život“. Judikatura ESLP se totiž při jeho výkladu neomezuje pouze na oblast týkající se samotného jednotlivce. Respektování soukromého života musí dle ESLP zahrnovat do určité míry také právo na vytváření a rozvíjení vztahů s ostatními lidmi. Garance poskytované čl. 8 Úmluvy tedy mají zajistit bez vnějších zásahů rozvoj osobnosti každého jednotlivce ve vztahu s dalšími lidskými bytostmi (Komentář k Úmluvě, str. 868-869; rozsudek ze dne 24. 2. 1998, *Botta proti Itálii*, č. 21439/93, § 32; obdobně rozsudek velkého senátu ze dne 10. 4. 2007, *Evans proti Spojenému království*, č. 6339/05, § 71).

[11] Práva vyplývající z čl. 8 Úmluvy nejsou absolutní a je zde dán prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Judikatura ESLP v této souvislosti zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne

18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99, § 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, § 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, § 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45). V této souvislosti lze doplnit, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07).

[12] Ze skutečností zjištěných v rámci správního řízení vyplývá, že žalobkyně pobývala na území ČR již od roku 2001, kdy odešla ze země původu, kde zanechala své v té době nezletilé děti. V ČR následně byla v letech 2004 - 2008 provdána za občana ČR, od roku 2010 bydlí se svým nynějším manželem; tento pobývá na území ČR legálně. Děti žalobkyně jsou nyní již zletilé, na žalobkyni nezávislé a v ČR pobývají také legálně. Jak manžel, tak děti žalobkyně, mají svobodnou volbu v následování žalobkyně do Vietnamu, kde má žalobkyně doposud rodinné vazby. Pokud v případě stěžovatelky správní orgány dospěly k závěru o tom, že rozhodnutí o správním vyhoštění není nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatelky a své rozhodnutí také náležitě odůvodnily, je třeba rozhodnutí považovat za správná. Nelze se ztotožnit s kasační námitkou stěžovatelky, že byl ve správním řízení zásadním způsobem porušen § 3 správního řádu.

[13] Jestliže následně krajský soud v rozsudku, jímž zamítl žalobu stěžovatelky, se s žalobní námitkou týkající se zásahu rozhodnutí žalované do soukromého a rodinného života vypořádal mj. tím, že si osvojil závěry vyplývající z rozhodnutí správního orgánu (přičemž soud vždy odkázal na konkrétní části rozhodnutí při posuzování jednotlivých otázek), je namísto takový postup považovat za správný. Navíc, z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že krajský soud se nadto otázkou nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně zabýval sám (viz str. 8 a 9 napadeného rozsudku).

[14] Nejvyšší správní soud připomíná, že otázku přiměřenosti zásahu rozhodnutí žalované o správním vyhoštění stěžovatelky do jejího soukromého a rodinného života posuzoval již v rozsudku ze dne 28. 3. 2014, č. j. 2 Azs 38/2014 - 30, přičemž za, v podstatě shodných, skutkových okolnostech týkajících se rodinných poměrů stěžovatelky, dospěl k závěru o nedůvodnosti kasační námítky stěžovatelky. S těmito závěry se soud ztotožňuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud tedy ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o

kasační stížnosti. Žalovaná ve věci úspěch měla, ale v řízení jí nevznikly žádné náklady, které by překračovaly rámec její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu